

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط زیست و انرژی

دستورالعمل بهره برداری از شبکه و تصفیه خانه فاضلاب

دستورالعمل بهره برداری از شبکه جمع آوری فاضلاب

۱- کنترل و نگهداری :

کاربردی ترین و عملی ترین روش بهره برداری بهینه از هر سازه به ویژه سیستم و تاسیسات فاضلاب ، جلوگیری از بروز هر گونه مشکل و مسئله مخصوصاً مسائل حاد می باشد. برای پیشگیری از بروز مشکلات در دوره بهره برداری مدیریت متعهد و موظف است با تشکیل گروههای مناسب و انتخاب مسئول و سرپرست متخصص ، موارد زیر را به طور کامل مراعات و به انجام برساند.

۲- بازرسی دوره ای از تاسیسات فاضلاب

بازرسی از خطوط انتقال ، شبکه جمع آوری ، انشعابات ، آدروها و نلمبه خانه جهت آگاهی از سلامت سیستم و سازه و تشخیص نقاط ضعف ، گرفتگی خطوط ، تخریب فرسایشی ماهیچه بندی ها و فرسودگی سکوها و دیوارها و جابجایی و شکسته شدن دریچه آدروها و سایر تاسیسات ، این بازرسی و بازدید باید در تمام مدت سال و به طور منظم و مرتب به صورت مشاهده مستقیم و عینی از تمام نقاط انجام گردد. گزارش مشاهدات جهت ترمیم ، اصلاح و رفع نواقص باید به واحد تعمیرات و اجرا ارسال گردد و در متن گزارش روزانه اشاره شود.

۳- باز کردن سوراخها دریچه آدروها

در دوره بازدید از تاسیسات باید سوراخهای دریچه آدروها نیز بازدید شده و در صورت گرفتگی ، به منظور جلوگیری از وقفه در تخلیه گازهای سیستم ، لازم است گرفتگی رفع شود.

۴- ممانعت از انشعابات غیر مجاز و.....

برای جلوگیری از ورود آب باران پشت بامها و آبهای سطحی به شبکه فاضلاب و نصب انشعابات غیر مجاز بطور اتفاقی از مشترکین بازدید شود .

۵- شستشوی خطوط فاضلاب

شستشو و لایروبی شبکه فاضلاب باید به دو صورت دوره ای و اضطراری انجام گیرد. شستشوی شبکه فاضلاب بر حسب شرایط با تانکرهای مجهز به دستگاه واترجت و با نازل‌های مختلف صورت می‌گیرد. ولی در شرایطی نیز ابزار دستی نظیر فرقره، فنر و تویی و... کاربرد خواهند داشت.

۶- شستشو و لایروبی دوره ای

شستشوی مستمر و دوره ای خطوط فرعی باید بطور منظم ادامه داشته باشد. این نوع شستشو که مختص خطوط فرعی است (خطوطی که در زمان پیک نیز به مرز خود شویی نمی‌رسد) از نقطه مشخصی شروع و در پایان دوره در همان نقطه شروع خاتمه می‌یابد.

هر نوع گرفتگی جزئی و کلی مجاری لوله‌ها (مجاری خطوط اصلی، شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب و خطوط و سیفون‌های انشعابات) و آدمروها را بر حسب مورد به طریق مناسب، شستشو، لایروبی، تمیزکاری و یا با تعویض لوله و احداث کانال و... با وسایل مکانیکی و ابزار دستی و... در کوتاهترین مدت ممکنه و در هر ساعت از شبانه روز برطرف نماید. در حالت بحرانی برای جلوگیری از نفوذ فاضلاب به سطح معابر و واحدهای مشترکین نسبت به تخلیه فاضلاب بند آب شده در پشت نقطه گرفتگی به طریق ممکنه نظیر پمپاژ و یا حمل با تانکر و... اقدام شود.

توضیح؛ گرفتگی مجاری خطوط اصلی، شبکه جمع‌آوری فاضلاب و خطوط و سیفون‌های انشعابات از موارد زیر ناشی می‌شود:

الف- به علت ریختن آشغال و اشیای خارجی به داخل آدمروها توسط افراد بی اطلاع

ب- به علت ورود شن و ماسه از طریق روزنه‌های روی دریچه‌ها که در مواقع بارش این مواد قابل ملاحظه است.

ج- نشست و جابجایی لوله‌ها، شکسته شدن لوله‌ها، ریزش دیوار و سکوه‌های آدم‌رو

د- به علت ورود مواد خارجی به داخل سیفونها از طریق کف شورهای واحدهای مشترکین که همین مواد به مرور زمان و یا دفعتاً وارد شبکه می‌گردد.

ه- به علت رسوب مواد موجود در فاضلاب

۷- پاک سازی و تعمیر کاری

جمع آوری، بارگیری، حمل و تخلیه هر نوع مواد خارجی حاصل از شستشوی خطوط شبکه، سیفونها، رفع گرفتگیها که مطابق با تخریبها و مرمتهای داخل لوله ها و آدمروها ناشی از عملیات بهره برداری و یا عملیات اجرایی انجام شده بوده و لازم است در اسرع وقت و با رعایت کلیه مسائل بهداشتی منطقه انجام گیرد.

۸- سم پاشی

مبارزه با حشرات موذی نظیر سوسک و... و همین طور حیوانات موذی مانند موش و... داخل منهوئنها را طبق برنامه ریزی سم پاشی شود. سم باید با سمپاشهای مناسب و با فشار لازم در منهوئنها تزریق گردد (به صورت مه در آید)

۹- نمونه برداری

برای بررسی شاخصهای کیفی فاضلاب و یا مقاصد دیگری از فاضلاب مجاری لوله ها (داخل منهوئنها و یا در تصفیه خانه) نمونه برداری انجام می شود.

تعمیرات و عملیات اجرایی:

تعمیرات:

تعمیرات تاسیسات فاضلاب شامل تعمیرات جزئی (ترمیم و مرمت)، تعمیرات کلی می باشد:

۱- تعمیرات جزئی

تعمیرات جزئی مورد نظر عبارتند از:

۱- ترمیم و مرمت محلهای صدمه دیده و ریخته شده دیوار داخل منهوئنها

۲- برداشتن دریچه ها و طوقه های شکسته شده و به سرقت رفته و جایگذاری طوقه و دریچه جدید

۳- ترمیم و مرمت نقاط اتفاق و حادثه دیده

۴- ترمیم و مرمت حوضچه های سیفونهای فاضلاب

۵- تعویض سیفونهای صدمه دیده و آسیب دیده مشترکین به علت حادثه دیدگی

۶- تعمیر زانو در مسیر انشعاب تا لوله شبکه

۷- ترمیم و مرمت آسفالت مسیرهای شبکه و انشعابات پس از تحویل قطعی و مرمت بتن و آسفالت اطراف دریچه ها

۲- تعمیرات کلی

رویداد و حادثه بزرگی که منجر به شکستگی، جابجایی و گرفتگی کامل لوله و ریزش آدم روها در خطوط اصلی و نیمه اصلی و شبکه های فرعی فاضلاب و حتی خطوط انشعاب گردد (از جمله شرایط فورس ماژور و.....) بسیار نادر است و لی باید در نظر گرفته شود. مدیریت باید آمادگی لازم را برای رفع اشکالات ناشی از چنین رویدادهایی را داشته باشد تا بتواند در کمترین مدت ممکنه مشکل را رفع نماید. بدیهی است در یک چنین شرایطی مدیریت موظف است با ستاد بحران تشکیل شده توسط سایر مراجع ذیصلاح همکاری لازم را به عمل آورد.